

Conflicten de baas op 8000 meter

Twee klimmaatjes, Menno Boermans en Bob de Kort, en een getrouwd stel, Rozemarijn Janssen en Frits Vrijlandt, gaan als eerste Nederlanders de Broad Peak beklimmen. Ze zijn ook de eerste expeditie die zich niet alleen fysiek, maar mentaal terdege voorbereidt om conflicten te vermijden.

door Jacques Geluk

Frits Vrijlandt (36) en Rozemarijn Janssen (36) zijn getrouwd, Menno Boermans (26) en Bob de Kort (23) zijn beste vrienden en 'vaste klimmaatjes'. Belangrijker vinden ze het feit dat ze 11 juni samen naar Pakistan vertrekken om daar een poging te wagen als eerste Nederlanders de Broad Peak (8047 meter) - een van de veertien bergen op aarde die hoger zijn dan acht kilometer - helemaal te beklimmen. Rozemarijn: "We zijn daar een team. Het maakt niet uit dat wij een stelletje zijn."

Bob: "Van de voortop op 8030 meter moeten we nog 17 meter hoger om de echte top te bereiken. Daar doe je dik een uur over, waarbij je over een hele smalle, besneeuwde graat moet. Aan de zijkant gaat het zomaar drie kilometer naar beneden. Als je al twaalf uur hebt geklommen is het risico groot. Wanneer je dus niet meteen over de voortop bent gekomen moet je echt terug." Menno: "Dat psychologische topje is het doel, de rest zie je dan even niet." En als er onenigheid is weten ze, ook op meer dan 8000 meter hoogte, hoe ze moeten handelen. Omdat de stress van een team alpinisten te vergelijken is met die van de leiding van een bedrijf in crisistijd zijn de vier klimmers door de Haagse stichting ACB Mediation getraind in conflictbemiddeling.

"Ik heb een fantastisch schema, waar echt alles opstaat. Nog 48 dagen", zegt Rozemarijn op een terras in Utrecht. Ze praat al over 'onze berg'. "Ik slaap met een mapje foto's, zodat ik weet waar we naartoe gaan. Ik droom al van die plaatjes." Ze heeft zich verdiept in de feiten, weet dat iets meer dan tweehonderd mensen aan het Broad Peak-avontuur zijn begonnen, terwijl bijna tien keer zoveel alpinisten de Mount Everest hebben geklommen. Onder wie haar man Frits, de eerste Nederlander die de Everest (8850 meter) via de steile noedkant heeft bedwongen en de enige Nederlander die de Seven Summits, de hoogste toppen op alle continenten, bij de eerste poging heeft bereikt. Rozemarijn, auteur van 'Stappen tellen naar de top', heeft vijf van deze Summits gehaald. Ze was ook de enige Nederlandse vrouw op de Carstensz Piramide in Irian Jaya en Mount Vinson op Antarctica (beide \pm 4900 meter).

Visualisatie

"Ik houd me tevoren niet met alle mogelijke problemen bezig. Wel visualiseer ik de route: zo steil als een inktzwarte skipiste en eentje die dagenlang duurt. Maar als ik onderweg ben stel ik steeds kleine doelen, nog zoveel stappen..." Gedacht wordt er al meer dan een jaar over deze expeditie, maar dit team is in november samengesteld. Niet dat ze elkaar daarvoor niet kenden. "Ik ken Bob al sinds 1995", vervolgt Rozemarijn. "Na die eerste cursus bij Roos ben ik elke vakantie naar de Alpen gegaan", zegt Bob, die

allround alpinist en instructeur is, een studie vrijetijdskunde (leisure management) doet en samen met Menno - een professioneel bergsportfotograaf, die al eens een prijs in de Zilveren Camera-competitie heeft gewonnen - voor fotoreportages de wereld rondreist. Een dag later stuurt Menno de foto waarop Bob een handstand doet bovenop de Mont Blanc. Frits: "Roos klimt al vanaf haar dertiende, ik vanaf mijn achttiende. Ik wist niet dat ik het kon, ik wandelde en skiede wel, maar

mijn familie heeft me niet gestimuleerd. Tijdens mijn studie kwam ik erachter dat het zo leuk kon zijn, bijvoorbeeld in België op de zeer steile Maasrotsen (120 meter hoog en heel verticaal). Dat zijn mooie plekken om te klimmen." Ze hebben alle vier wisselende hoogten bereikt, maar de hoogste top is niet per definitie de moeilijkste om te halen. Menno: "De 4884 meter op Papua was een uitputtingsslag." Wat het op grote hoogte moeilijk maakt is het feit dat de lucht zo dun is. Dat

heeft niet alleen effect op de ademhaling, maar ook op lichaam en geest. "Hoe dat precies zit gaan we op de Broad Peak allemaal ondervinden. Het belangrijkste is dat je elkaar vertrouwt." Frits: "Na zeven weken acclimatiseren in het basiskamp kun je in vier dagen naar de top, maar dan moet alles perfect gaan." Veel hangt af van het weer, vooral wind is een gevaarlijke tegenstander. Om op de hoogte te blijven hebben ze via de satelliet contact met Meteo Consult. Twee Pakistanen, een kok en een verbindingsofficier, gaan mee naar het basiskamp. Dat wordt gedeeld met Engelsen, Amerikanen en Australiërs, waardoor er niet zoveel materiaal hoeft te worden meegesjouwd. Op Hemelvaartsdag gaan de vier voor 'een laatste check' naar de Alpen, waar ze het zich zo moeilijk mogelijk maken om op alles voorbereid te zijn en om nog de kans te hebben dingen te veranderen. Frits: "Het is lullig dat je, als het niet lukt, achteraf moet constateren: had ik maar..."

Manon Schonewille is directeur van de stichting ACB Mediation, die al sinds 1998 actief de toepassing van conflictbemiddeling als managementtoepassing stimuleert. "Het is voor het eerst dat we een expeditie als deze begeleiden. We willen laten zien dat 'mediation' meer is dan een alternatief voor het op juridische wijze oplossen van geschillen, maar dat conflictbemiddeling ook buiten bedrijven kan worden toegepast." Het Broad Peak-team is sinds december getraind en gecoacht door ACB, waardoor in crisissituaties - ondanks moeilijke omstandigheden - adequaat kan worden gereageerd. Rozemarijn: "Je kunt tijdens zo'n expeditie niet weggaan als er een conflict is, daarom moet je het oplossen, want het belangrijkste is dat iedereen weer veilig beneden komt." Menno: "Conflicten hebben vaak met het verleden te maken. Dankzij mediation leer je dat de oplossing nu of in de toekomst ligt. Terugkijken heeft geen zin." Rozemarijn: "Soms moet je het conflict erkennen en het erover eens zijn dat je

het later, wanneer daar gelegenheid voor is, gaat oplossen. Erkennen is al een enorme stap richting oplossing." Menno: "Soms heeft het te maken met een stille kracht." Frits: "In Indonesië zijn we van een berg gejaagd door het leger, zonder dat we wisten wat er speelde. Tijdens een ruzie op de Everest heb ik me teruggetrokken. Gelukkig was ik lid van een groot team en kon dat. Ik heb daar wel bemiddeling gevraagd, maar diegene had geen cursus gehad." Waarmee hij wil zeggen dat een

conflictbemiddelaar toen goed werk had kunnen doen. Deze keer

kan ieder van de vier Nederlandse expeditieleden de bemiddelaar zijn, als de anderen een probleem hebben. Ze zijn, voor zover bekend, de eerste expeditie die zich niet alleen fysiek, maar ook mentaal intensief voorbereidt om een letterlijk hooggesteld doel te bereiken. Intussen leven ze toe naar de reis naar Pakistan. Menno: "Nu zit de training in mijn hoofd. Ik ben gemotiveerd, netjes, eet gezond, sport veel en ga vroeg naar bed. Als we weer beneden zijn lust ik wel een biertje."

Internet: www.broadpeak2004.nl